

C. Tóth Norbert–Lakatos Bálint–Mikó Gábor

A POZSONYI PRÉPOST ÉS A KÁPTALAN VISZÁLYA (1421–1425)

A szentszéki bírászkodás Magyarországon
– a pozsonyi káptalan szervezete és működése
a XV. század elején

Kötetünkben egy különleges egyházi bírósági azaz szentszéki pert mutatunk be, amely Sóvári Sós László pozsonyi prépost és a pozsonyi káptalan kanonokjai között zajlott a 15. század első negyedében. A nagyszabású, sok vádpontból álló bonyolult jogvita peraktája ugyan elveszett, de a pert lezáró ítéletlevelekből szerencsénkre részleteiben egyaránt megismerhető a per oka, lefolyása és lezárása, az ügyön keresztül pedig bepillantást nyerhetünk nemcsak a peres felek érvelési stratégiájába, de a pozsonyi társaskáptalan középkori szervezetének, működésének és gazdálkodásának részleteibe is.

A jogvita feldolgozását tágabb összefüggésekben a késő középkori magyarországi egyházi bíráskodás esettanulmányaként vizsgáljuk. Annál is inkább, mert olyan modern szakmunka még nem áll rendelkezésünkre, amelyben a magyarországi egyházi bírósági szervezet részletes vizsgálatához szükséges alapvetést megtalálná a kutató.

A feldolgozást a perre vonatkozó források teljes szövegyű közlésén kívül prozopográfiai adattár, a pozsonyi káptalan korabeli birtokainak jegyzéke, valamint a pozsonyi prépostság joghatósága alá tartozó, illetve annak tizedet fizető települések térképe egészítik ki.